مروری بر کتاب
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۳، خرداد ۱۴۰۳، ۲۷۴-۲۷۳

مروری بر کتاب از وحشت تا امید

A Review of the Book from Horror to Hope

محسن رضائیان[۱]

Mohsen Rezaeian

کتاب از وحشت تا امید (From Horror to Hope) با زیر عنوان شناخت و پیشگیری از اثرات جنگ بر سلامت (Recognizing and Preventing the Health Impacts of War)، توسط دکتر لوی (Levy) به رشته تحریر در آمده است. این کتاب، توسط انتشارات دانشگاه آکسفورد (Oxford University Press) در سال ۲۰۲۲ میلادی و در ۳۰۴ صحفه همراه با ۴۶ تصویر، به زیور طبع آراسته شده است. دکتر *لوی*، اپیدمیولوژیست و پزشک شناخته شده آمریکایی است که به طور گسترده درباره اثرات جنگ، تروریسم، بی‌عدالتی‌های اجتماعی و تغییرات اقلیمی، به انتشار کتب و مقالات گوناگون، همت گماشته است. تعداد کتاب‌هایی که وی تاکنون در این زمینه‌ها منتشر کرده است، ۲۰ مورد و تعداد مقالات و فصول کتابی که نوشته است از ۲۵۰ مورد، گذر کرده است.

با این وجود، همان‌طور که از اسم این کتاب بر می‌آید، رویکرد لوی در این کتاب، عبور از وحشت جنگ و رسیدن به امید صلح است. وی در مقدمه کتاب می‌نویسد: "من این کتاب را به سه دلیل نوشته‌ام: برای گسترش درک شما از اثرات جنگ بر سلامت، برای این‌که شما را قادر به تشخیص جلوگیری از این اثرات بکنم، و به خاطر این‌که بتوانم شما را درگیر پیشگیری از جنگ و ترویج صلح نمایم." برای جامه عمل پوشاندن به این سه هدف متعالی، *لوی* کتاب خود را در پانزده فصل به رشته تحریر در آورده است که این فصول را در پنج بخش و به شرح زیر ارائه می‌نماید:

بخش اول به عنوان مقدمه، دارای سه فصل با عناوین مختلف شامل دیدگاه بهداشت عمومی درباره جنگ، ماهیت جنگ، و هم‌چنین حقوق بشر، اخلاق و حقوق بشردوستانه بین‌المللی است. بخش دوم، با عنوان انواع سلاح‌ها دارای دو فصل با عناوین سلاح های متعارف و سلاح‌های شیمیایی، بیولوژیکی و هسته‌ای است. بخش سوم، با عنوان اثرات سلامت بر غیرنظامیان دارای شش فصل با عناوین ضرب و جرح، سوء تغذیه و بیماری‌های واگیر، اختلالات روانی، اثرات نامطلوب بر سلامت باروری، بیماری‌های غیرواگیر، و جمعیت‌های آسیب پذیر می‌باشد. عنوان بخش چهارم نیز، سایر اثرات و مستندات آن‌ها بوده و مشتمل بر سه فصل با عناوین اثرات بهداشتی بر پرسنل نظامی و جانبازان، اثرات بر محیط زیست، و تعیین اثرات سلامت جنگ می‌باشد. بالاخره، بخش پنجم با عنوان آینده، دارای یک فصل با عنوان جلوگیری از جنگ و ترویج صلح است. این کتاب هم‌چنین مستقل از فصل‌های خاص، در برگیرنده ۱۶ نمایه از افرادی است که در پرداختن به اثرات جنگ بر سلامت، نقش حیاتی ایفاء کرده‌اند.

با این بخش‌بندی کتاب، *لوی* نهایت تلاش خود را نموده تا در چهار بخش اول کتاب، همه اثرات مخرب جنگ بر سلامت را به تصویر بکشد. او در این زمینه می‌نویسد که این کتاب بسیاری از وحشت‌های جنگ را توصیف می‌کند: مردان جوان کشته می‌شوند؛ زنان مورد تعرض قرار می‌گیرند؛ کودکان از والدین خود جدا

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
کد پستی: ۷۷۱۸۱۷۵۹۱۱، تلفن: ۳۱۳۱۵۲۴۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.61186/jrums.23.3.173]

می‌شوند؛ بیمارستان‌ها بمباران می‌شوند؛ به کارکنان بهداشتی حمله می‌شود؛ سوءتغذیه و بیماری‌ها شایع می‌گردند؛ آسیب‌های روانی متعدد پدید می‌آیند؛ و جوامع، فرهنگ‌ها و محیط زیست تخریب می‌گردند. با این وجود، در بخش آخر کتاب و به شکلی هنرمندانه، *لوی* روزنه‌های امید را دل خوانندگان خود ایجاد می کند.

به باور وی، این کتاب دلایل بسیاری برای امیدواری را نیز شرح می‌دهد: حل و فصل بسیاری از اختلافات بدون خشونت؛ افزایش اسنادی که اثرات وحشتناک جنگ را نشان می‌دهند؛ افزایش آگاهی عمومی از اثرات مخرب جنگ بر سلامت، افزایش گسترده حمایت‌های بین‌المللی برای محافظت از غیرنظامیان در طول جنگ؛ محاکمه افرادی که قوانین بین المللی بشردوستانه را به هنگام جنگ نقض می‌کنند؛ بهبود ارائه کمک‌های بشردوستانه به قربانیان جنگ؛ موفقیت معاهدات قدیمی در ممنوعیت مین‌های زمینی ضد نفر و سلاح‌های شیمیایی؛ و رشد فزآینده افراد و سازمان‌هایی که به بررسی اثرات جنگ بر سلامت پرداخته و یا برای جلوگیری از جنگ و ترویج صلح، تلاش می‌نمایند.

برای راقم این سطور، باعث خرسندی است که *لوی* در صفحه ۲۵۰ کتاب خود به موضوع بسیار مهم اپیدمیولوژی صلح پرداخته است. او می‌نویسد که "دانش اپیدمیولوژی را می‌توان نه تنها در مورد بررسی جنگ و اثرات آن بر روی سلامت، بلکه برای اثرات صلح بر سلامت نیز به کار برد. محسن رضائیان، اپیدمیولوژیست ایرانی، در مقاله اخیر خود مفهوم اپیدمیولوژی صلح را مطرح کرده است که هدف آن تقویت صلح، با فعالیت‌های پیشگیرانه ابتدایی و یا اولیه است (۱). اپیدمیولوژی صلح، برای تمرکز بر اثرات مثبت صلح بر سلامت عمومی، مانند افزایش امید به زندگی طراحی شده است. مطالعات اپیدمیولوژی صلح را می‌توان قبل از آنکه جنگی رخ دهد، برای کمک به جلوگیری از جنگ و ترویج صلح استفاده نمود".

با توجه به جامعیت و اهمیت مطالب مندرج در این کتاب، مطالعه آن برای تمام متخصصین علوم سلامت، هم‌چنین متخصصین سایر علوم که به پیشگیری از جنگ و ترویج صلح علاقمند می‌باشند، توصیه می‌گردد.

References

1. Rezaeian M. "War epidemiology" versus "peace epidemiology": A personal view. *Archives of Iranian Medicine* 2020; 23: S38-S42.

ارجاع: رضائیان م. مروری بر کتاب از وحشت تا امید. *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*، سال ۱۴۰۳، دوره ۲۳ شماره ۳، صفحات: ۲۷۴-۲۷۳.

Citation: Rezaeian M. A Review of the Book from Horror to Hope. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2024; 23 (3): 173-4. [Farsi]

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-15]

[DOI: 10.61186/jrums.23.3.173]

CCBY-NC.4.0 DEED